

INSPIRATIONSKATALOG

ET UDPLUK AF UNGEINDRAGELSESAKTIVITETER
OG GUIDES

Ungdomsskoleforeningen

*Udarbejdet i samarbejde med Ungdomsskoleforeningens
arbejdsgruppe for Medborgerskab og demokrati*

Maj 2024

Ungdomsskoleforeningen

ung

INDLEDNING

Dette er en samling af praktiske eksempler på hvordan vi i ungdomsskoleregi arbejder med ungeinddragelse. Eksemplerne er samlet ind fra en lang række ungdomsskoler for at dele inspirationen og de gode ideer. I er velkommen til at bruge det som I vil. Kopiere og genbrug, tilret til jeres lokale virkelighed, skaler op eller ned eller læs blot eksemplerne for at blive lidt klogere på hvordan vi også kan arbejde med ungedemokrati.

Eksemplerne er fremkommet ud fra den snak og proces, som der har været i "Arbejdsgruppen omkring Medborgerskab og demokrati" i foråret 24. Og der er selvfølgelig en masse andre gode eksempler som findes landet over, som evt. kan komme med i en fremtidig udgave.

Vi håber selvfølgelig på at vi med dette materiale kan inspirere til at alle ungdomsskoler styrker deres indsats i forhold til unge og demokrati.

God læselyst
På arbejdsgruppens vegne
Carsten Djursaa

INDHOLD

STORMØDER UngNorddjurs	4	POLITISK MESTERLÆRE Svendborg Ungdomsskole	6
ISSUES - ungemagasin Høje-Taastrup Ungdomsskole	8	DEMOKRATIDAG UngOdense	10
BØRNE- OG UNGEBYRÅD UngiAarhus	12	UNGDOMSRÅD Viborg Ungdomsskole	15
DEMOKRATIDAG UngAalborg	17	FÆLLES ELEVRÅD UngKolding	19
ELEVRÅDS KURSUSDAG UngKolding	21	UDVIKLING AF UNGDOMSPOLITIK UngHolbæk	23
UNGE I BESTYRELSEN UngVejle	25	UNGEAMBASSADØRER UngVejle	27

STORMØDER

Som en model for ungeinvolvering og "her og nu" demokratiske processer

UngNorddjurs
Mie Secher Rasmussen,
afdelingsleder

ms@ungnorddjurs.dk

20411741

www.ungnorddjurs.dk

BESKRIVELSE

En gang om måneden afholdes der "stormøde" i Klubben, som aftenens aktivitet, her har de unge mulighed for at komme med deres forslag og ideer.

Hvordan udføres det?

Alle fremmødte unge deles ind i mindre grupper (8-10 unge med en medarbejder tilknyttet). Repræsentanter fra Ungdomsskolerådet er så vidt muligt også fordelt rundt i samtlige grupper.

Herefter køres en 3 runder:

- Ris/ros: Hvad ønsker de mere af -og hvad kunne de godt undvære?
- Ønsker til indkøb: Kan være alt fra ny ost i toastene eller nye spil, til nyt Pool bord eller VR-udstyr.
- Forslag til: klubaktiviteter, nye fag, ture, weekender.

Som den "gruppe ansvarlige" medarbejder, har man til opgave at sørge for at alle i gruppen kommer til orde og bliver hørt og spørge nysgerrigt ind til de unges ønsker og forslag, sådan at de kan få mulighed for at forklare og uddybe.

Efter alle grupper har kørt de tre runder, er der fælles opsamling i Plenum:

Kort gennemgang af gruppernes input – med mulighed for opfølgende spørgsmål, fra de andre grupper.

Herefter er det Ungdomsskolerådets opgave, først at samle op på alle ønskerne til aften-aktiviteter og sørge for at disse bliver skrevet ind i næstkommende program. Herefter kigges der på og evt. prioriteres der i resten af inputs'ene. Disse tages med på næstkommende medarbejdermøde, hvor ungdomsskolerådet har til opgave at videreformidle ønsker og forslag. Unge + medarbejdere (og evt. leder) skal herefter i samarbejde sørge for at efterkomme eller omdanne inputs til virkelighed. Hvis der er særligt store ønsker eller ideer, tages disse videre med af rådet til Ungdomsskolens bestyrelsesmøder.

Hvordan er det værdiskabende for din ungdomsskole:

Det giver medarbejderne et let tilgængeligt redskab til arbejde med involvering og medbestemmelse for især de unge. Det er emner og områder som de unge kan spejle sig i og som ligger nærmest dem selv og som de fleste gange eksekveres inden for en meget kort tidsramme. Samtidigt giver det også de unge, der er særligt engageret i ungeinvolvering og demokrati, en let forståelig ramme at arbejde ud fra til div. medarbejder- og bestyrelsesmøder.

DO's and DON'T's

- Husk masser af hygge og humor 😊
- Det kræver mod af medarbejderne – man skal kunne afgive sin definitionsmagt og kunne tage imod evt. kritik uden at forsvare sig.
- Det er tidskrævende – især i en opstart. Det kræver stor opbakning fra ledelsen, da det skal prioriteres i tid og i medarbejder ressourcer.
- Find en måde hvorpå Stormøderne fungerer for jer – og vær opmærksom på om runderne bliver for lange? (især når I skal starte op).
- Giv altid en tilbagemelding så hurtigt så muligt, så de kan se det virker og bliver taget alvorligt. (Det er ikke alt der kan lade sig gøre, men så er det netop vigtigt, at de får en ordentlig begrundelse. Dette giver større mulighed for de unge for at kunne arbejde videre med deres ønsker og evt. angribe det fra en anden vinkel næste gang).
- I starten oplever mange unge at det kan være svært at "finde på" og "drømme stort" på kommando - giv dem evt. mulighed for at have et sted at komme af med pludselig opstået ideer, imellem Stormøderne; "opslagstavler", postkasser, særligt oprettede SoMe grupper og lign.

POLITISK MESTERLÆRE

Svendborg Ungdomsskole
Nete Janum,
projektmedarbejder

nete.janum@svendborg.dk

www.svendborg-ungdomsskole.dk

BESKRIVELSE

Politisk Mesterlære er et forløb for unge (15-25 år), som lader dem komme med bag kulissen og helt ind i det lokalpolitiske maskinrum. Formålet er at skærpe de unges viden om og interesse for nærdemokrati og lokalpolitiske processer.

Politisk Mesterlære fungerer som et gensidigt læringsforløb, hvor kommunalpolitikere tilknyttes en ungråd giver i fire måneder. Dette har på den ene side potentialet til at øge de unges interesse for lokalpolitik, men samtidigt også til at øge politikernes indsigt i og kommunikation med de unge.

Efter rekruttering af politikere og ungrådgivere afholdes der et matchmaking-event, hvor parrene afsløres og rammerne for det fremtidige samarbejde sættes. Parrene skal som minimum mødes 10 gange til et gruppemøde, et kommunalbestyrelsesmøde, forberedelse af møder og diverse andre politiske arrangementer.

Derudover deltager de unge i tre workshops:

- 1) En kommune som organisation
- 2) Debat som disciplin
- 3) Politik i praksis

DO's and DON'T's

- De unge skal ansøge om at blive ungråd giver, og alle ansøgere indkaldes til personlig samtale.
- De unge aflønnes med en diæt.
- Brug tid på rekruttering. Tag rundt på ungdomsuddannelser og folkeskoler og fortæl om muligheden for at søge. Læg fx vægt på, at man kan bruge det på sit CV.
- Både politikere og de unge skal være godt klædt på til, hvad de går ind til.
- Faste kontaktpersoner på forløbet.
- 1:1 er vigtigt (en ungråd giver og en politiker).
- Den unge modtager en skriftlig udtalelse fra politikerens efter endt forløb.

BESKRIVELSE

ISSUES er en proces, hvor unge laver deres eget ungemagasin om de "issues", de oplever i deres liv.

Processen - fra ideudvikling til færdigt magasin, faciliteres af en voksen redaktør, der fungerer som procesleder, værkstedspædagog og sparringspartner, og en professionel grafiker, der står for opsætning af magasinet. Afslutningen er en fernisering, hvor magasinet hænges op som vægavis.

Magasinet printes også i A3-format og deles digitalt.

De medvirkende unge vælger selv, hvilke emner de tager op, og de producerer selv alt indhold i tekst, illustrationer og fotos, i det format de selv ønsker.

Deres bidrag skal dog leve op til følgende kriterier:

- Det skal være issues/emner der er vigtigt for dem selv at tage op.
- Det skal bygge på egne erfaringer.
- Det skal beskrives eller vises med ord og billeder fra egen hånd. Hverken internettet eller bøger bruges. Men de kan godt bruge hinanden til interviews, fotos, inspiration, miniresearch mm.

Hvad handler aktiviteten om?

ISSUES handler om at give de unge demokratisk ejerskab. De får en positiv oplevelse ud af, at det de personligt og privat har af issues i hverdagslivet, er emner, der har kollektiv relevans og værdi. Det er også mægtiggørende for de unge, at de kan ytre sig om det i deres eget sprog og kreative udfoldelse.

De skal ikke indsamle og imitere andres viden og udtryk. De oplever en styrke i, at der er genklang og gensidig interesse for de rejste issues i gruppen og de oplever stolthed i, at indgå i et kollektivt værk, hvor det hele udtrykkes og deles i et professionelt flot format, der også gør indtryk på andre.

Hvordan udføres det?

Et ISSUES-forløb kan vare en enkelt dag, over et par dage, eller over 5 hele skoledage, med 6-20 deltagere.

- Del 1: Blød opstart og intro til processen. Vi laver alle "bogen om mig" - et 8-siders zine i A6-format. Hvad er vigtige ISSUES for jer? Post-it-øvelser med sidemand. Ophæng og overblik på fælles tavle. Diskussion ved tavlen.
- Del 2: Ideudvikling i større emnegrupper. Fremlæggelser. Open Space for at vælge ISSUES efter interesser. Gruppearbejde med mundtlige oplæg. Diverse øvelser til indsnævring af indhold og format. Begyndende produktion af indhold.
- Del 3: Produktion af indhold (mens redaktion arbejder på layout)
- Del 4: Producere indhold. Snak om fernisering. Evt. invitationer ud. (mens redaktion arbejder på layout og printer til ophæng)
- Del 5: Udstilling. Opsætning og fernisering

Efterfølgende printes magasinet til uddeling blandt deltagerne og særlige interessenter, samt gøres tilgængelig online.

Hvordan er det værdiskabende for din ungdomsskole

Det at have en bestemt kreativ proces og et bestemtformat til at samle de unges kritik, frustrationer, aspirationer og visioner er et vigtigt værktøj for os som Ungdomsskole til at mægtigøre de unge demokratisk. Det fungerer som en platform, hvor de unge deltagere oplever, at de har noget vigtigt at sige "tilbage" til det samfund de indgår i.

Alle vores numre af ISSUES ligger online her: <https://issuu.com/minungdomsskole>

DO's and DON'T's

- Lange dage er nødvendigt.
- Tilladelser til offentliggørelse, samt mulighed for anonymitet er vigtig.
- Alt indhold kommer fra de unge selv. Intet fra nettet eller bøger. Gælder både tekster, fotos og illustrationer.
- De unge opfordres til at bruge hinanden til research, interviews, diskussioner mm.
- Det skal være både sjovt og meningsfuldt for de unge at bidrage. Må ikke være for skoleagtigt.
- Virker bedst, hvis deltagerne frivilligt vil være med og i øvrigt er engagerede.

BESKRIVELSE

Ungdomsskolen i Odense afholder, i samarbejde med 8 lokale folkeskoler, en årlig demokratidag i Vollsmose hvor ca. 500 8. klasses elever mødes og blandes på tværs af skoler og klasser til workshops og debatter om demokrati og aktivisme.

Der udarbejdes et katalog som præsenteres for eleverne forud for dagen. De kan så ønske workshops og bliver derefter placeret efter interesse og blandet med elever fra de andre deltagende skoler. Alle elever når at deltage i 2 workshops, afbrudt af frokost. Dagen afsluttes med et fælles arrangement, fx standup omkring emnet, paneldebat eller lignende.

UngOdense har som målsætning at arbejde med demokrati og aktiv inddragelse. Med Demokratidagen prøver vi at lave en nærværende og inddragende dag hvor vi er opsøgende på de unges behov og liv.

Vi når også et bredere publikum end de normale brugere i ungdomscentrene fordi det er et obligatorisk arrangement for hele årgangen. De tilbringer dagen i vores lokaler og møder vores pædagogiske personale som sørger for at de får en god dag. Flere workshops afholdes også af egne kræfter og indbyder til at de unge kan komme og deltage på hold eller i aktiviteter efterfølgende.

Det styrker også vores tværfaglige samarbejde med de deltagende skoler og giver lærere og elever indblik i hvad ungdomsskolen kan tilbyde.

DO's and DON'T's

- Husk at inddrage de unge i planlægningen, vi har fx elevrådene til at lave spørgsmålene til paneldebatterne. De bliver også bedt om feedback på hvilke typer workshops der skal bookes osv.
- Det er et stort arrangement, sørg for at alle medarbejdere er inddraget og ordentligt informeret så der er en fælles ånd og alle forstår vigtigheden af arrangementet.
- Husk også at fejre medarbejdernes engagement, vi har altid et afsluttende arrangement efter oprydningen hvor arrangementet bliver kort evalueret af alle der har deltaget, de får lidt at spise og drikke og bliver takket for dagens indsats.
- Kvalitet koster. Der kan sagtens findes gode gratis workshops, men sørg for at have et budget så der kan hyres gode relevante kræfter ind også.
- Husk hvor meget tid planlægningen tager. Der er en sårbarhed ved at samarbejde med frivillige foreninger, vær forberedt på lange svartider og eventuelle aflysninger. Så hav altid en plan b klar.
- Skolerne skal være involverede og skal kunne se relevansen og kvaliteten så de gider bruge tiden på det, husk den gode dialog både på lærer- og lederniveau.

LINK

- <https://ungodense.dk/index.php?open=1373&menu%20id=103>

BESKRIVELSE

Hvad er indsatsen

Børne- og ungebyrådet i Aarhus opstod ud fra ambitionen om at inkludere børn og unge i diskussioner om samt formulering og vedtagelse af børne og ungepolitik. Der er 31 medlemmer af Børne- og ungebyrådet samt suppleanter, og der afholdes ca. 7 ordinære møder årligt samt et dialogmøde med repræsentanter fra det voksne byråd. Alle unge i alderen 7. klasse til og med 17 år er stemmeberettigede og kan stille op som kandidater. Der afholdes valg på alle folkeskoler samt på en central lokation for de stemmeberettigede der ikke går i grundskole. De unge der bliver valgt ind i Børne- og ungebyrådet deltager desuden i ungdomsskolens "Senater", der er åbne ungdomsskolehold med funktion som baggrundsgruppe for Børne- og ungebyrådet.

Hvad handler aktiviteten om?

Siden de første tanker, afprøvningsforløbet og permanentliggørelsen i 2009, er Børne- og ungebyrådet blevet en stærk stemme i politiske emner der vedrører børn og unge, og styrkes yderligere af et solidt fundament i Senaterne. Formålet er at:

- Give børn og unge en fælles stemme
- Give børn og unge mulighed for at komme til orde
- Udvikle børn og unges demokratiske medborgerskab
- Give børn og unge mulighed for deltagelse i og indflydelse på udviklingen i Aarhus
- Udvikle børn og unges bevidsthed om medansvar
- Give børn og unge globalt udsyn og lokal indsigt

Det blev i 2021 byrådsbesluttet at ungdomsskolen skulle prioritere et årligt beløb i form af deltagerbudgetter til senaterne, for at understøtte deres handlekraft, muligheder for samarbejde med øvrige aktører og synlighed i lokalområderne.

Hvordan udføres det?

Børne- og ungebyrådet drives i et samarbejde mellem Aarhus Ungdommens Fællesråd og Børn og Ungeforvaltningen (herunder UngiAarhus), mens senaterne drives af UngiAarhus, Ungdomsskolen. Børne- og Ungebyrådet har mulighed for at udforme op til fire forslag om året, som det voksne byråd skal behandle. UngiAarhus, Ungdomsskolen orienterer om Børne- og ungebyrådet samt Senaterne i samtlige 7.-9. klasser i hele byen i august, hvorefter interesserede deltager på en fællesskabende opstartsweekend. I løbet af weekenden får de unge yderligere informationer, arbejder med teambuilding og laver valgmateriale. Herefter afholdes der enten elektronisk eller manuelt valg på alle folkeskoler. På første Ungebyrådsmøde vælges en ungeborgmester og to viceborgmestre, der sammen med ungebyrådssekretæren planlægger og styrer møderne. Der afvikles ture/studierejser med fokus på demokrati og medborgerskab i regi af både Ungebyrådet og Senaterne i løbet af skoleåret, som afsluttes med besøg på Folkemødet på Bornholm.

Hvordan er det værdiskabende for din ungdomsskole

UngiAarhus, ungdomsskolen oplever stor værdi i at de unge bliver hørt og inddraget i politiske emner og processer. De unge fra senaterne er desuden repræsenteret i UngiAarhus' bestyrelser, og dermed skabes der sammenhæng mellem Børne- og ungebyråd, Senater, Klubråd og UngiAarhus.

DO's and DON'T's

- Setup'et for UngiAarhus har vist sig vanskeligt at kopiere 1:1 til mindre kommuner pga. volumen. Lav derfor en struktur der passer til jeres størrelse. Det har været værdifuldt for os at tænke i "niveauer", hvor man kan øve sig i at skabe demokratiske øvebaner i nærmiljøet, for derefter at opnå mod og erfaring til at prøve kræfter med problemstillinger i større distrikter og til sidst på vegne af hele byen.
- Inddrag kun de unge hvis der er tale om reel indflydelse og beslutningskraft. Sæt rammen tydeligt, så de véd hvad der er indflydelse på, og hav derefter modet til at sætte dem fri.
- Der skal prioriteres ressourcer til planlægning, facilitering og understøttelse. De unge skal skånes for så megen administration og bureaukrati som muligt, med mindre det er dér deres interesse ligger.
- Dyrk de områder hvor de unges interesse ligger, og ikke omvendt. Hvis de brænder for grønnere parkområder, skal de ikke tvinges til at forholde sig til formuleringen af en ny politik, selvom det kunne være fedt at fortælle at unge har været 'inddraget' i udformningen af den. Så find hellere de to eller ti andre, der har netop interesse i den del.

- Vær klar til at blive overrasket over hvad de unge faktisk gerne vil informeres om og inddrages i. De skal tages alvorligt og spørges.

LINKS

- Om Børne- og ungebyrådet: Aarhus kommunes Børn-og ungebyråd (ungebyraad.dk)
- Om Børne- og ungebyrådets resultater: Resultater – Aarhus kommunes Børn-og ungebyråd (ungebyraad.dk)
- Om senaterne: Ungdomsskolen i UngiAarhus
- Hvad siger de unge selv om senatet: https://youtu.be/KPGGySi7UJg?si=j_KSSMRdVhNsdG4I

UNGDOMSRÅD

Platformen for formel indflydelse

Viborg Ungdomsskole
Markus Melau, formand for
Viborg Ungdomsråd

Kenneth Agernem, pædagog
marcus@viborgungdomsraad.dk
kenn184m@viborgskoler.dk

Marcus 60194682

<https://viborgungdomsskole.dk>

BESKRIVELSE

Et ungdomsråd er en organisation eller gruppe af unge, der arbejder med at repræsentere og fremme unges interesser. Formålet med et ungdomsråd kan være at give unge en stemme i beslutningsprocesser, rådgive beslutningstagere om ungdomsrelaterede spørgsmål, og skabe en platform for demokratisk dannelse på tværs af uddannelsesinstitutioner og beskæftigelse. Viborg Ungdomsråd er et eksempel på et ungdomsråd, der er nedsat under Børne- og ungdomsudvalget i Viborg Kommune. Rådet består af 15 medlemmer (samt 15 suppleanter) fra 9. klasse til og med 24 år og er forankret på Viborg Ungdomsskole, hvor rådets økonomi administreres samt dets koordinator er ansat. Der findes ikke kun én vej til, hvordan man starter et ungdomsråd op, eller hvordan et ungdomsråd skal arbejde eller organisere sig, og der er mange forskellige eksempler i Danmark.

Viborg Ungdomsråd har været platformen for adskillige projekter, der alle har haft til formål at styrke sammenholdet på tværs af uddannelser, styrke samarbejdet mellem organisationer og/eller at øge unges forståelse for og deltagelse i demokratiet. Her kan nævnes projekter som "EP2024 i unge lokale hænder" og lanceringen af udgivelsen "Ungdommens Perspektiv på Viborg Kommune", der bl.a. undersøgte unges viden om byrådet, unges tilfredshed med kulturlivet og unges frivillige engagement i Viborg Kommune.

Viborg Ungdomsråd har en fast repræsentant (med stemmeret) i bestyrelsen for Viborg Ungdomsskole, hvilket sikrer repræsentationen af de lidt ældre i kommunen, som enten deltager eller har deltaget i ungdomsskolens fritidsaktiviteter, og nu har oplevet skiftet fra grundskole til ungdomsuddannelse. At ungdomsskolen er en af initiativtagerne for sådan et råd, kan skabe en styrkeposition for øget politisk opmærksomhed og samtidig fremhæve ungdomsskolen som en institution der ser vigtigheden i at skabe en politisk platform for demokratisk dannelse og reel indflydelse.

DO's and DON'T's

- Inddrag de unge fra start i hele processen med beslutninger om struktur, formål og organisering.
- Sikre politisk opbakning og konkrete beføjelser for politisk indflydelse (herunder høringsret og evt. indstillingsret).
- Sikre et økonomisk grundlag der kan skabe en stabil platform for rådets arbejde (herunder løn til koordinator, mødeforplejning, generalforsamling og andre aktiviteter).

LINK

- Viborg Ungdomsråds hjemmeside <https://viborgungdomsraad.dk>
- Viborg Ungdomsråds udgivelse: "Ungdommens Perspektiv på Viborg Kommune" https://issuu.com/marcusmelau/docs/udgivelse_vur
- Netværket af Ungdomsråds publikation: "Ungdomsrådenes byggesten" <https://nau.dk/wp-content/uploads/2024/03/Ungdomsraadenes-byggesten-En-handbog-af-NAU.pdf>

BESKRIVELSE

Aalborg Ungdomsskole afholder, i samarbejde med lærerstuderende fra professionshøjskolen UCN, en årlig demokratidag i Aalborg hvor ca. 250 elever fra 7. klasser mødes til workshops og debatter om demokrati.

Demokratidagen er en alternativ oplevelsesdag for 7. klasser, hvor eleverne vil få mulighed for at blive introduceret til, hvad demokrati er, hvordan demokratiet fungerer i praksis samt ikke mindst en række af de demokratiske dilemmaer, vi står overfor i hverdagen; både lokalt, nationalt og internationalt. Derudover vil eleverne også stifte bekendtskab med, hvordan ungeindflydelse er muligt i Aalborg Kommune. Eleverne vil komme til at møde en række udfordringer og oplevelser i Aalborg midtby.

Hvor mange workshops, hvad indeholder de? hvordan vælger man:

Demokratidagen består af 10 workshops der udarbejdes og afvikles af lærerstuderende, som en del af deres undervisning. 2 workshops bliver lavet og afviklet af Ung til Ung grupperne, Aalborg Ungebyråd og medie ambassadører fra Ung Aalborg. Den ansvarlige for Demokratidagen fordeler klasserne, så de klassevis bliver blandet på kryds af skolerne og kommer på forskellige workshops. Nogle af workshopsene kan ligge op ad hinanden

Indholdet på workshopsene indeholder forskellige dilemmaer i forhold til ungeindflydelse, de får kendskab til demokrati lokalt til internationalt og hvordan demokrati fungerer i praksis. Den ansvarlige for Demokratidagen tager kontakt til kontaktlæreren på UCN og planlægger datoer/ tidsplan for workshop og selve dagen. Efter demokratidagen aftales der evaluering med UCN og planlægning til næste års Demokratidag.

DO's and DON'T's

- Få sendt invitation ud i god tid til skoler.
- Reserver lokaler (byrådssal, hjørne på biblioteket, kulturinstitutioner mv.) rundt om i byen i god tid.
- Hold et info-møde med de lærerstuderende inden demokratidagen, så de er helt afklaret med deres rolle.
- Gå ikke i panik - Der går altid noget galt på selve dagen (et lokale er låst, en klasse kan ikke finde vej osv.).

BESKRIVELSE

Fælleselevråd er et elevråd der består af to elevrådsrepræsentanter (typisk for- og næstformand) fra hver folke- og specialskoler i kommunen.

Hvad handler aktiviteten om?

Elevrådet mødes 5 gange pr skoleår, her arbejdes der med temaer der er relevante for alle i fælleselevrådet. På det fjerde møde i foråret inviteres skolechefen til dialogmøde. Fælleselevrådet deltager på; brugernævns møder, til dialogmøder med politiske udvalg og arbejdsgrupper, når de bliver inviteret. Fælleselevrådet har en pulje på 50.000 kr. som de kan understøtte elevinitiativer på de enkelte skoler.

Hvordan udføres det?

Det er UngKolding, der står med det koordinerende ansvar; dagsorden, referat, indkaldelse, sparring med skolerne mellem møderne.

Hvordan er det værdiskabende for din ungdomsskole?

Fælleselevrådet giver en direkte kontakt ud på alle skolerne i kommunen. Det er en styrke for ungdomsskolen, at vi har et bredt netværk blandt elever fra alle skoler via fælleselevrådet. Det giver os en styrket position for at kunne påvirke dagsordenen ude på skolerne. Så snart der tales ungeinvolvering i forvaltningen, tænker forvaltningen; Det ved ungdomsskolen noget om – og kontakter derved ungdomsskolen. At have et fælleselevråd er med til at indfri ungdomsskolens formålsparagraf.

DO's and DON'T's

- Skolechefen skal involveres i processen med at skabe et fælles elevråd for hele kommunen.
- Skolechefen skal involveres i at finde 1-2 emner som han/hun ønsker berørt i løbet af skoleåret, som kan danne ramme for dialogmødet med skolechefen i foråret.
- Find en digital kommunikationsplatform som eleverne kender i forvejen, så du hele tiden har mulighed for at være i dialog med fælleselevrådet.
- Det er vigtigt at referaterne fra fælleselevrådsmøder deles med kontaktlærerne, så de kan understøtte eleverne i det videre arbejde.
- Fælleselevrådet skal arbejde med centrale/relevante emner og ikke med decentrale udfordringer.
- Det er bedre at arbejde dybt ned i få emner, end at bringe en masse emner på bordet der kun gennemarbejdes halvt.

LINK

Kontakt os for mere info og mere materiale om de ting vi arbejder med i FællesElevrådKolding

- Fælles Elevråd Kolding - [Ungdomsskolen Kolding \(ungkolding.dk\)](http://ungdomsskolen.kolding.dk)
- Emner fælleselevråd: <https://ungdomsskoleforeningen.dk/wp-content/uploads/2024/04/Emner-der-er-arbejdet-med-i-FaellesElevRaadet.pdf>

ELEVRÅDSKURSUSDAG

For alle elevråd (og kontaktlærere) i
overbygningen

UngKolding
Trine Duedahl,
afdelingsleder

trhav@kolding.dk

91168175

www.ungkolding.dk

BESKRIVELSE

Elevrådskursusdag for alle elevråd (og kontaktlærere) er en begivenhed der omfatter alle overbygnings-elev-rødder fra alle folkeskoler og specialskoler i Kolding kommune. Dagen skal klæde elevrådene på samt oplyse dem om hvad deres opgave er, så de er kvalificeret til at varetage deres elevrådsopgaver. Derudover bliver kontaktlærere også klædt på til deres opgave, da de er i et særskilt program på dagen.

Hvad handler aktiviteten om?

Kurset handler om at løfte niveauet på alle elevråd i kommunen. Demokratiskdannelse og sparring på tværs af skolerne er nøgleordene for dagen. Du kan finde mere info om indholdet på dagen i de linkede filer.

Hvordan udføres det?

Alle elevrødder og kontaktlærere inviteres til en fælles kursusdag i starten af skoleåret. Kurset foregår et sted hvor der er plads til 200 elever og 20 kontaktlærere. Dagen er bygget op med et elevspor og et lærerspor og den sidste time føres kontaktlærerne tilbage til deres elevråd, hvor de arbejder med de ting de har lært i begge spor.

Kurset er meget populært for både elever og lærere, det er en årlig tilbagevendende begivenhed, der sætter ungdomsskolen på kortet som væsentligste aktør, når det handler om demokratisk dannelse i folkeskolen. Derudover giver kurset en let adgang til de elever der skal danne grundlag for FællesElevrådKolding.

DO's and DON'T's

- Skolechefen skal involveres i ideen inden man inviterer skolerne. Hvis skolechefen synes om ideen med at prioritere og fremme elevrådenes kompetencer og løfte niveauet i hele kommunen, vil hun/han kunne presse skoleledelserne til at prioritere elevrådskursusdagen.
- Kurset skal ligge sidst i august, så skolerne kan nå at afholde valg til elevråd.
- Det er en rigtig god ide at eleverne arbejder på tværs af skolerne i nogle af aktiviteterne i løbet af dagen, det udvider deres horisont for hvad de andre gør og hvad der findes af muligheder.
- Giv kontaktlærerne mulighed for at udveksle erfaring i lærersporet.
- Opret en digital kommunikationsplatform, så lærerne kan kommunikere efter kurset og ungdomsskolen kan smide relevante emner ind på platformen, som skolerne kan inspireres af.

LINK

- [Elevrådskursusdag - YouTube](#)
- Fælles elevrådsdag: <https://ungdomsskoleforeningen.dk/wp-content/uploads/2024/04/Faelles-elevraadsdag.pdf>
- Kontaktlærerspor - bekendtgørelse: <https://ungdomsskoleforeningen.dk/wp-content/uploads/2024/04/Kontaktlaererspor-Bekendtgoerelse-for-elevraadsarbejde.pdf>
- Kontaktlærerspor - vedtægter: <https://ungdomsskoleforeningen.dk/wp-content/uploads/2024/04/Kontaktlaererspor-Eksempel-paa-vedtaegter.pdf>
- Program for elevrådskursusdag: <https://ungdomsskoleforeningen.dk/wp-content/uploads/2024/04/Program-for-Elevraadskursusdag.pdf>

UDVIKLING AF UNGDOMSPOLITIK

UngHolbæk
Jakob Villadsen, projekt- og
demokratimedarbejder

javil@holb.dk

72364943

www.ungholbaek.dk

BESKRIVELSE

Holbæk Kommunes ungdomspolitik blev vedtaget i august 2023 efter en bred involveringsproces. Omdrejningspunktet i processen var et partnerskab for udvikling af en ungdomspolitik, som bestod af seks unge i forskellig alder og forskellige baggrunde - folkeskole, specialskole, ungdomsuddannelse og spejder. Desuden var der fire politikere fra kommunalbestyrelsen, der er tættest på arbejdet med de unge. Endelig deltog direktøren med ansvar for blandt andet skole- og socialområdet i arbejdet. Partnerskabet fik hjælp af en projektgruppe af medarbejdere fra Holbæk Kommune, inkl. UngHolbæk.

Partnerskabet mødtes flere gange hen over efteråret 2022 og foråret 2023 for at samle viden, følge projektgruppens arbejde og for at drøfte, hvad ungdomspolitikken skulle bestå af: Hvilke værdier skal være bærende? Hvilke temaer skal indgå? Og hvad har de unge på hjerte?

Det har været vigtigt for kommunalbestyrelsen, at de unge blev hørt i processen. Derfor gik projektgruppen ”i marken” og besøgte blandt andet grundskoler, ungdomsuddannelser, ungdomsklubber, specialskoler og opholdssteder. Formålet var at høre de unge selv fortælle om deres fremtidshåb og ønsker, og hvad der skal til for at have et godt ungdomsliv.

I UngHolbæk kobledede vi de demokratievents, som vi plejer at arrangere, til ungdomspolitikken, bl.a. Demokratidagen for kommunens grundskole-elevråd. Dagen var inddelt i tre faser. I fase 1 startede deltagerne med at tænke individuelt over spørgsmålet: Hvad er I glade for i jeres hverdag? Derefter delte de deres tanker om det gode ungdomsliv med hinanden i de enkelte elevråd. I fase 2 lavede deltagerne en brainstorm over spørgsmålet: Hvad kunne være bedre ift. jeres hverdag? I fase 3 talte deltagerne deres drømme igennem og udvalgte en eller flere drømme. Herefter arbejdede de med disse drømme ud fra spørgsmålet: Hvad kan I gøre i jeres elevråd for at realisere dele af eller hele den drøm? Til sidst drøftede deltagerne spørgsmålet: Hvad vil I gerne have kommunen til at gøre noget ved?

Alle input blev dokumenteret, og sammen med input fra de andre involveringsaktiviteter blev de analyseret og præsenteret for partnerskabet. Herefter har de forskellige input dannet udgangspunkt for formulering af politikken temaer. Disse temaer blev kvalificeret på en workshop, hvor partnerskabet var værter for 50-60 unge og fagpersoner. Her blev der arbejdet med handlepunkter i en ungdomspolitik, og deltagerne blev bedt om at prioritere, hvad der var vigtigst for dem.

Samlet set er ungdomspolitikken baseret på mere end 1.000 input fra unge i Holbæk Kommune om, hvad der skal til for at leve et godt ungeliv. For kommunens unge og UngHolbæk er det godt, at ungdomspolitikken nu har etableret et fælles ståsted for et tværgående samarbejde, der kan gøre noget ved de udfordringer, der er relateret til ungdomslivet.

DO's and DON'T's

- Vær nysgerrig i erfaringer fra unges hverdag og tag udgangspunkt i disse erfaringer i involveringsprocessen.
- Design en involveringsproces, hvor også mere sårbare emner kan drøftes, fx psykisk sårbarhed. Her er store 'events' måske ikke så velegnede.
- Det kan være svært at forholde sig til 'kommunal ungdomspolitik'. Lav derfor også involveringsaktiviteter, der forholder sig mere nært til de unges hverdag. Det kan fx være et fremtidsværksted om ungdomslivet i den by, man bor i.
- Sikr gennemsigtighed i hvordan input bliver indsamlet, og hvordan disse efterfølgende bliver tematiseret og brugt som udgangspunkt for politikformulering.
- Overvej hvordan unges input kan spille sammen med input fra kommunale medarbejdere og andre aktører. De unge kan pege på nogle problemer, hvor det er relevant også at inddrage fagfolks perspektiver på, hvordan de kan løses.

LINK

- [Holbæk Kommunes ungdomspolitik](#)

BESKRIVELSE

Ved at have unge i bestyrelsen sikre, man som skole, mulighed for, at der er unge er med på det operationelle plan. For os her det været en styrke ind i ungeinddragelse og styrket vores profil. For de unge giver det øvelse i bestyrelsesarbejde, det er værdifuldt at lære formatet og hvad det vil sige at arbejde i en politisk styret organisation.

Vi har kørt med det de sidste 4 år og det har fungeret således:

Det er fast, at de unge har et punkt på dagsordenen. Forud for bestyrelsesmødet, har vi i Ungeambassadør teamet (UA teamet), sammen skrevet de punkter de unge skal have med til bestyrelsen. Derved har alle mulighed for at komme med inputs og de unge i bestyrelsen er repræsentanter for det samlede ungebidrag. De er selvfølgelig bestyrelsesmedlemmer og deltager på lige fod med de voksne medlemmer. Kun når det kommer til personalesager er de unge ikke med.

Jeg kommunikerer med de unge i en messengergruppe, da det skal være nemt og overskueligt for dem at have adgang til dokumenter. Når jeg modtager mailen med information om næste bestyrelsesmøde fra vores leder, videresender jeg en besked med dagsorden og evt. bilag + besked fra bestyrelsesformanden. Hvis det er fortroligt, printes bilag frem for at dele i messenger.

Jeg mødes med de unge før bestyrelsesmødet på dagen, eller i ugen op til. Her gennemgår vi dagsordenen, bilagene og gennemgår deres punkter osv. For os er det vigtigt med det møde, så vi kan sikre at de går til bestyrelsesmødet med samme forståelse som de voksne, og at vi får opklaret deres spørgsmål. Da det ofte er ret formelt, kan det være svært for dem at indgå - det er lidt en anden verden. Især i starten har vores unge følt at det er lidt stift og at det er farligt at sige noget. De unge efterspørger at der løsnes lidt op, så ved første møde har vi en icebreaker eller sjov introduktionsleg - vi brugte "2 sandheder, 1 løgn" hvilket gav en god stemning.

Hvordan finder vi ungerepræsentanter? Ungeambassadørgruppen vælger de to repræsentanter ud af gruppen. Har man ikke ambassadører kan det være man kan finde unge frivillige ude fra, eller rekruttere fra kommunens ungeråd, klubråd osv.

Normalt vælges medlemmer ind for at varetageposten i 2-4 år, vi har indført mere fleksibilitet ift. de unge, hvilket betyder at de vælges ind for skoleåret. Det har også at gøre med at vores repræsentanter kommer fra UA temaet og der er det forskelligt om der er udskiftning fordi de f.eks. skal på efterskole.

DO's and DON'T's

- Brug et fast punkt på dagsorden.
- Sæt tid af til at skrive punkter sammen.
- Hav et formøde hvor der gennemgås indholdet af mødet og hvor man klæder de unge på.
- Lad dem bestemme dele i mødet - fx hvor det holdes, hvordan man sidder, lad dem købe snacks, spille stille musik, introduktionslege, - gøre noget hvor de får opbygget en relation til de andre bestyrelsesmedlemmer.
- Lav en begrebsafklaringsliste om nødvendigt.
- Fleksibilitet ift. hvor længe man sidder i bestyrelsen.

BESKRIVELSE

En indsats, hvor et hold af unge (14-18 år) fra forskellige skoler, bliver ansat i timebaseret fritidsstilling, med faste timer hver uge. Vores intention med indsatsen er at opnå mere ungeinddragelse, ungedemokrati, relevans, og værdiskabelse hos vores forbrugere. Vi kører med en fast struktur, på nuværende tidspunkt har de mødetid 2 gange ugentligt af 3,5 time. Men det fastsættes alt efter antal unge og opgaver. Vagterne/møderne består af vekslende undervisning, udviklingsarbejde og udførende arbejde.

Undervisning: Som UA'er skal du have viden om hvad det vil sige at være ambassadør, hvordan finder man på gode ideer, brainstorm, promovring, content creation mm. Tovholdere står for at undervise på en sjov og meningsfuld måde så de forstår teorien, og så de får en rutine med de forskellige elementer.

Udviklingsarbejde + udførende: Alt de lærer bliver løbende afprøvet i praksis når de f.eks. skal finde på nye ideer til aktiviteter eller skal ud til et event og promovere UngVejle.

På den måde bliver de igangsættere, samlet er de tænkt ind i: kommunikation/promovring, udbredelse af ungeinddragelse internt (i klubberne og ungefesterne) og med i ungedemokrati i form af bestyrelsesarbejde, og nationale grupper/samarbejder.

Det har indsatsen givet UngVejle:

- At have de unge styrker skolens profil. Vi har skabt en anderledes arena der styrker unges demokratiske dannelse, som også er et givende fællesskab
- Ungeinddragelse har drejet UngVejle i en ny retning, åbnet muligheder for nye tiltag og derved styrket UngVejles profil.

DO's and DON'T's

- Hav et klart formål og forventningsafstemt med de unge.
- Vær klar til at give "aktier" fra dig og klar til at bryde med den sædvanlige voksentænkning.
- At finde den rette profil /rekruttering kan være svært, men vi har især haft succes med at bruge instagram og rekruttere via klassebesøg.
- Vigtigste "krav" de unge skal opfylde er at være ok med at stå foran andre + engageret/synes opgaven er spændende.
- Vær klar til at bruge tid og ressourcer til at starte indsatsen og få kørt det op.
- En ungeinddragende indsats som denne kan både være et afgrænset projekt eller en varig indsats. At have Ungeambassadører er skalerbar ift. Antal unge og arbejdstid.

LINK

- Ungeambassadører https://ungvejle.dk/index.php?open=4053&menu_id=131